(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

116-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2016 M. VASARIO 10–11 D.

Europos regionų komiteto nuomonė „Ilgalaikių bedarbių integracija į darbo rinką“

(2016/C 120/07)

Pranešėjas: Enrico ROSSI (IT/PES), Toskanos regiono pirmininkas

Pamatinis dokumentas: Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl ilgalaikių bedarbių integracijos į darbo rinką

COM(2015) 462

I. **SIŪLOMI PAKEITIMAI**

1 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Didžiausia grėsmė atsidurti ilgalaikių bedarbių gretose kyla menkus įgūdžius ar žemą kvalifikaciją turintiems asmenims, trečiųjų šalių piliečiams, neįgaliesiems ir nepalankiomis sąlygomis gyvenančioms mažumoms, pavyzdžiui, romams. Svarbu ir ankstesnė profesija, nes kai kuriose šalyse sektoriams būdingi ir cikliški aspektai yra itin svarbūs veiksniai, dėl kurių ilgalaikis nedarbas išlieka nuolatine problema.	Didžiausia grėsmė atsidurti ilgalaikių bedarbių gretose kyla menkus įgūdžius ar žemą kvalifikaciją turintiems asmenims, ***moterims (visų pirma žemos kvalifikacijos) ir vienišiems tėvams, greitai į pensiją išeisiantiems asmenims,*** trečiųjų šalių piliečiams, neįgaliesiems***, lėtinėmis ligomis sergantiems asmenims*** ir nepalankiomis sąlygomis gyvenančioms mažumoms, pavyzdžiui, romams. ***Sprendžiant ilgalaikio nedarbo klausimą ypač svarbu dėmesį skirti jaunimui atsižvelgiant į pasekmes, susijusias su socialinės atskirties rizika, mokyklos nebaigimu ir visuomenės gamybos pajėgumų praradimu, kurį lemia jaunimo nedalyvavimas darbo rinkoje.*** Svarbu ir ankstesnė profesija, nes kai kuriose šalyse sektoriams ***ir teritorijoms*** būdingi ir cikliški aspektai yra itin svarbūs veiksniai, dėl kurių ilgalaikis nedarbas išlieka nuolatine problema.

2 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Kad kuo daugiau žmonių įgytų tinkamų ir reikalingų gebėjimų ir būtų sprendžiama trūkstamų įgūdžių problema, būtina daugiau ir veiksmingiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą, taip sukuriant tvirtą pagrindą sklandžiam perėjimui iš švietimo sistemos į darbo rinką ir užtikrinant tolesnį užimtumą. Pagerinus švietimo ir mokymo sistemų veikimą ir geriau jas pritaikius, bus lengviau pažaboti naujų bedarbių antplūdį. Todėl modernizuoti švietimo ir mokymo sistemas reikia nenukrypstant nuo Europos semestro, Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ([15]), Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi ([16]) gebėjimų ir Komisijos rekomendacijos dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties ([17]).	Kad kuo daugiau žmonių įgytų tinkamų ir reikalingų gebėjimų ir būtų sprendžiama trūkstamų įgūdžių problema, būtina daugiau ir veiksmingiau investuoti į žmogiškąjį kapitalą, taip sukuriant tvirtą pagrindą sklandžiam perėjimui iš švietimo sistemos į darbo rinką ir užtikrinant tolesnį užimtumą. Pagerinus švietimo ir mokymo sistemų veikimą ir geriau jas pritaikius***, įtraukiant užimtumo tarnybas,*** bus lengviau pažaboti naujų bedarbių antplūdį. ***Sumažinti ilgalaikį nedarbą padės ir vieno iš strategijos „Europa 2020“ tikslų, t. y. kovos su mokyklos nebaigimo reiškiniu, kuris yra viena iš pagrindinių jo priežasčių, įgyvendinimas.*** Todėl modernizuoti švietimo ir mokymo sistemas reikia nenukrypstant nuo Europos semestro, Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“) ([15]), Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacijos dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi ([16]) gebėjimų ir Komisijos rekomendacijos dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties ([17]).
([15]) 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvados dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“). ([16]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų. ([17]) C(2008) 5737.	([15]) 2009 m. gegužės 12 d. Tarybos išvados dėl Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginės programos („ET 2020“). ([16]) 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų. ([17]) C(2008) 5737.

3 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

8 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Siekiant parengti koordinuotą užimtumo strategiją, valstybių narių užimtumo politikos gairėse ([18]) raginama ilgalaikio ir struktūrinio nedarbo lygį gerokai sumažinti pasitelkiant išsamias ir viena kitą papildančias bei sutvirtinančias strategijas, apimančias individualiems poreikiams pritaikytą aktyvią paramą, kuria siekiama bedarbius grąžinti į darbo rinką.	Siekiant parengti koordinuotą užimtumo strategiją, valstybių narių užimtumo politikos gairėse ([18]) raginama ilgalaikio ir struktūrinio nedarbo lygį gerokai sumažinti pasitelkiant išsamias ir viena kitą papildančias bei sutvirtinančias strategijas, apimančias individualiems poreikiams pritaikytą aktyvią ***ir įtraukią*** paramą, kuria siekiama bedarbius grąžinti į darbo rinką.
([18]) COM(2015) 098.	([18]) COM(2015) 098.

Paaiškinimas

Būtina užtikrinti socialinę įtrauktį.

4 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

9 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Šiose gairėse valstybės narės raginamos didinti galimybes įsidarbinti investuojant į žmogiškąjį kapitalą per tinkamas švietimo ir mokymo sistemas, kad jų dėka veiksmingai ir produktyviai gerėtų darbo jėgos įgūdžių lygis. Be to, gairėse valstybės narės konkrečiai raginamos skatinti naudotis mokymosi darbo vietoje sistemomis, pavyzdžiui, dualinio mokymosi sistema, ir tobulinti profesinį rengimą. Gairėse apskritai valstybių narių prašoma atsižvelgti į darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros principus ir stiprinti aktyvias darbo rinkos priemones, didinant jų veiksmingumą, tikslingumą, plečiant informavimo veiklą, aprėptį ir stiprinant sąveiką su pajamų rėmimu ir socialinių paslaugų teikimu.	Šiose gairėse valstybės narės raginamos didinti galimybes įsidarbinti investuojant į žmogiškąjį kapitalą per tinkamas švietimo ir mokymo sistemas, kad jų dėka veiksmingai ir produktyviai gerėtų darbo jėgos įgūdžių lygis. Be to, gairėse valstybės narės konkrečiai raginamos skatinti naudotis mokymosi darbo vietoje sistemomis, pavyzdžiui, dualinio mokymosi sistema, ir tobulinti profesinį rengimą. Gairėse apskritai valstybių narių prašoma atsižvelgti į darbo rinkos lankstumo ir užimtumo garantijų pusiausvyros ***ir įtraukumo*** principus ir stiprinti aktyvias darbo rinkos priemones, didinant jų veiksmingumą, tikslingumą, plečiant informavimo veiklą, aprėptį ir stiprinant sąveiką su pajamų rėmimu ir socialinių paslaugų teikimu.

5 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Šioje rekomendacijoje siūlomi veiksmai turi būti visiškai suderinami su konkrečiai šaliai skirtomis rekomendacijomis, parengtomis įgyvendinant Europos semestrą; jie turi būti įgyvendinami užtikrinant visišką atitiktį Stabilumo ir augimo pakte nustatytoms taisyklėms.	Šioje rekomendacijoje siūlomi veiksmai turi būti visiškai suderinami su konkrečiai šaliai skirtomis rekomendacijomis, parengtomis įgyvendinant Europos semestrą; jie turi būti įgyvendinami užtikrinant visišką atitiktį Stabilumo ir augimo pakte nustatytoms taisyklėms. ***Vis dėlto, įgyvendinant Paktą, norint išvengti, kad disbalansas atskirose šalyse nebūtų nekontroliuojamas, ir siekiant veiksmingai vykdyti euro zonos stabilizaciją, būtų galima numatyti specialias, suderintas ir ribotą laikotarpį vykdomas iniciatyvas, skirtas paremti šalis, kuriose užimtumo tarnybos ne visai atitinka pagal geriausią praktiką nustatytus standartus.***

Paaiškinimas

Atsižvelgiant į įvairių valstybių narių užimtumo tarnybų skirtumus būtina dėti pastangas, kad visose valstybėse būtų užtikrinti aukštesni priemonių įgyvendinimo standartai. Todėl reikalaujant pritaikyti struktūras turi būti nustatyti ir tai padaryti leidžiantys mechanizmai atsižvelgiant į tai, kad užimtumo tarnybų struktūros paprastai yra silpnesnės tose šalyse, kuriose ilgalaikis nedarbas yra didesnis.

6 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Reikėtų užtikrinti, kad sustiprintos integracijos į darbo rinką pastangos būtų sutelktos į tuos, kuriuos ilgalaikis nedarbas labiausiai paveikė. Kartu reikia užtikrinti, kad žmonės aktyviau registruotųsi užimtumo tarnybose ir kitose kompetentingose įstaigose, taip siekiant spręsti paramos priemonių nepakankamos aprėpties problemą.	Reikėtų užtikrinti, kad sustiprintos integracijos į darbo rinką pastangos būtų sutelktos į tuos, kuriuos ilgalaikis nedarbas labiausiai paveikė. Kartu reikia užtikrinti, kad žmonės aktyviau registruotųsi užimtumo tarnybose ir kitose kompetentingose įstaigose, taip siekiant spręsti paramos priemonių nepakankamos aprėpties problemą. ***Siekiant skatinti kuo daugiau bedarbių registruotis užimtumo tarnybose, būtina tam skirta komunikacijos ir konsultavimo strategija, kurios veiksmingumą gali padėti užtikrinti pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimas. Vis dėlto registravimasis užimtumo tarnybose savaime nėra pakankama priemonė, jei jose užsiregistravusiems nesiūlomos veiksmingos individualios programos, padedančios integruotis į darbo rinką. Be to, kol šios tarnybos neįrodys savo veiksmingumo, bedarbiai nebus suinteresuoti jose registruotis. Todėl būtina užtikrinti aktyvesnį užimtumo tarnybų bendradarbiavimą su įmonėmis.***

Paaiškinimas

Siekiant, kad asmenys registruotųsi užimtumo tarnybose, žinoma, būtina veiksminga komunikacijos strategija, tačiau daug kas priklauso nuo pripažinto užimtumo tarnybų gebėjimo grąžinti darbuotojus į darbo rinką; todėl realios valstybių galimybės stiprinti esamas struktūras yra esminė sąlyga siekiant skatinti bedarbius jose registruotis.

7 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Teikiant individualiems ilgalaikių bedarbių poreikiams pritaikytą paramą, reikia šalinti kliūtis, dėl kurių kyla nuolatinio nedarbo grėsmė, atnaujinti ir papildyti registruojant asmenį atliktą pirminį vertinimą. Tai padėtų darbo ieškantiems asmenims gauti tokias paslaugas kaip konsultavimas skolų grąžinimo klausimais, perkvalifikavimas, socialinių darbuotojų paslaugos, priežiūros paslaugos, migrantų integracija, parama būstui ir transportui; teikiant šias paslaugas siekiama pašalinti įsidarbinti trukdančias kliūtis ir sudaryti sąlygas darbo ieškantiems asmenims siekti aiškių, įsidarbinimo link vedančių tikslų.	Teikiant individualiems ilgalaikių bedarbių poreikiams pritaikytą paramą, reikia šalinti kliūtis, dėl kurių kyla nuolatinio nedarbo grėsmė, atnaujinti ir papildyti registruojant asmenį atliktą pirminį vertinimą. Tai padėtų darbo ieškantiems asmenims gauti tokias paslaugas kaip konsultavimas skolų grąžinimo klausimais, perkvalifikavimas, socialinių darbuotojų paslaugos, priežiūros paslaugos, migrantų integracija, parama būstui ir transportui; teikiant šias paslaugas siekiama pašalinti įsidarbinti trukdančias kliūtis ir sudaryti sąlygas darbo ieškantiems asmenims siekti aiškių, įsidarbinimo link vedančių tikslų. ***Reikėtų apsvarstyti galimybę numatyti privalomą reikalavimą socialinių tarnybų paramą gaunantiems ilgalaikiams bedarbiams registruotis užimtumo tarnybose.***

8 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

20 konstatuojamoji dalis

Europos Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Šioje rekomendacijoje grįžimo į darbo rinką susitarimas suprantamas kaip rašytinis darbo ieškančio asmens ir vieno langelio principu veikiančio subjekto susitarimas, kuriuo siekiama palengvinti grįžimą į darbo rinką. Šie susitarimai rengiami atsižvelgiant į darbo ieškančio asmens padėtį, pateikiant išsamią informaciją apie visas nacionaliniu lygmeniu galimas individualiems poreikiams pritaikytas priemones (darbo rinkos, švietimo, mokymo, socialinių tarnybų), kuriomis siekiama remti darbo ieškančius asmenis ir sudaryti jiems sąlygas įveikti konkrečias ieškant darbo kylančias kliūtis. Juose apibrėžiami tikslai, tvarkaraščiai, abipusė atsakomybė ir peržiūros nuostatos ir nurodomos galimos tiek aktyvios, tiek pajamų paramos priemonės ir siūlomos socialinės paramos paslaugos. Grįžimo į darbo rinką susitarimais pašalpų gavimas siejamas su dalyvavimu taikant aktyvias darbo rinkos priemones ir darbo paieškomis, atsižvelgiant į galiojančius nacionalinės teisės aktus.	Šioje rekomendacijoje grįžimo į darbo rinką susitarimas suprantamas kaip rašytinis darbo ieškančio asmens ir vieno langelio principu veikiančio subjekto susitarimas, kuriuo siekiama palengvinti grįžimą į darbo rinką. Šie susitarimai rengiami atsižvelgiant į darbo ieškančio asmens padėtį, pateikiant išsamią informaciją apie visas nacionaliniu lygmeniu galimas individualiems poreikiams pritaikytas priemones (darbo rinkos, švietimo, mokymo, socialinių tarnybų), kuriomis siekiama remti darbo ieškančius asmenis ir sudaryti jiems sąlygas įveikti konkrečias ieškant darbo kylančias kliūtis. Juose apibrėžiami tikslai, tvarkaraščiai, abipusė atsakomybė ir peržiūros nuostatos ir nurodomos galimos tiek aktyvios, tiek pajamų paramos priemonės ir siūlomos socialinės paramos paslaugos. Grįžimo į darbo rinką susitarimais pašalpų gavimas siejamas su dalyvavimu taikant aktyvias darbo rinkos priemones ir darbo paieškomis, atsižvelgiant į galiojančius nacionalinės teisės aktus***, kuriais siekiama veiksmingos socialinės įtraukties***.

9 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

Pirmoji pastraipa

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
Remti darbo ieškančių asmenų registraciją ir glaudžiau susieti integracijos priemones su darbo rinka. Atlikti užsiregistravusių ilgalaikių bedarbių individualų vertinimą. Ne vėliau kaip suėjus 18 mėnesių nedarbo laikotarpio terminui jiems pasiūlyti konkretų grįžimo į darbo rinką susitarimą. Šiuo tikslu:	Remti darbo ieškančių asmenų registraciją ir glaudžiau susieti integracijos priemones su darbo rinka. Atlikti užsiregistravusių ilgalaikių bedarbių individualų vertinimą. Ne vėliau kaip suėjus 18 mėnesių nedarbo laikotarpio terminui jiems pasiūlyti konkretų grįžimo į darbo rinką susitarimą; ***siekiant spręsti skurdo ir socialinės atskirties problemą, numatyti subsidijuojamą užimtumą, kaip reintegracijos į darbo rinką priemonę. Ten, kur ši reintegracija vyksta nesėkmingai, būtina numatyti universalius veiksmus pajamoms remti.*** Šiuo tikslu: ***stiprinti esamas užimtumo tarnybas.***

10 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

Pirma pastraipa: po pirmos pastraipos įrašyti naują punktą

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
	Sukurti užimtumo tarnybų struktūras, kurioms skirti asignavimai ir darbuotojų kvalifikacija leistų įgyvendinti rekomendacijoje nustatytus tikslus. Tokių struktūrų kūrimo standartai galėtų būti būti nustatyti ir remiantis Sąjungos masto valstybinių užimtumo tarnybų tinklo darbo išvadomis. Taigi reikėtų nustatyti esamoms struktūroms pritaikyti būtinus išteklius ir nurodyti, kaip ir kur jų gauti, kartu nurodant ir esamas bendro finansavimo galimybes Europos lygmeniu, pavyzdžiui, ERPF reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 ir ESF reglamentą (ES) Nr. 1304/2013, neatmetant galimybės konkrečiai šiam tikslui lėšų skirti iš Europos Fondų, atsižvelgiant į tai, kad ilgalaikio nedarbo mažinimas yra vienas svarbiausių strateginių visos ES tikslų. Parama ekonomikai be kita ko galėtų būti siejama su tolesniu užimtumo tarnybų organizacinių reformų vykdymu tose šalyse, kuriose Komisija ir Taryba mano esant reikalinga įgyvendinant Europos semestrą;

Paaiškinimas

Atsižvelgiant į įvairių valstybių narių užimtumo tarnybų skirtumus būtina dėti pastangas, kad visose valstybėse būtų užtikrinti aukštesni priemonių įgyvendinimo standartai. Todėl reikalaujant pritaikyti struktūras turi būti nustatyti ir tai padaryti leidžiantys mechanizmai atsižvelgiant į tai, kad užimtumo tarnybų struktūros paprastai yra silpnesnės tose šalyse, kuriose ilgalaikis nedarbas yra didesnis. ERPF ir ESF reglamentuose numatyta galimybė bendrai finansuoti investicijas į darbo rinkos institucijas ir (arba) jų modernizavimą.

11 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

Trečia pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Individualus vertinimas ir individualiais poreikiais pagrįstas požiūris	Individualus vertinimas ir individualiais poreikiais pagrįstas požiūris
Siekti, kad užimtumo tarnybos kartu su kitais paramą integracijai į darbo rinką teikiančiais partneriais individualiai patartų ***atitinkamiems asmenims***.	Siekti, kad užimtumo tarnybos kartu su kitais paramą integracijai į darbo rinką teikiančiais partneriais ***ir privačiomis užimtumo tarnybomis ir įgaliotomis įdarbinimo įmonėmis*** individualiai pataria ***suinteresuotiesiems subjektams***.
2) Užtikrinti, kad visiems ilgalaikiams bedarbiams būtų pasiūlyta atlikti nuodugnų individualų jų vertinimą ir teikti gaires ne vėliau nei jų nedarbo laikotarpis pasieks 18-os mėnesių ribą. Vertinimas turėtų apimti jų galimybes įsidarbinti, ieškant darbo kylančias kliūtis ir ankstesnes pastangas susirasti darbą.	2) Užtikrinti, kad visiems ilgalaikiams bedarbiams būtų pasiūlyta atlikti nuodugnų individualų jų vertinimą ir teikti gaires ne vėliau nei jų nedarbo laikotarpis pasieks 18-os mėnesių ribą. Vertinimas turėtų apimti jų galimybes įsidarbinti, ieškant darbo kylančias kliūtis ir ankstesnes pastangas susirasti darbą.

Paaiškinimas

Privačioms užimtumo tarnyboms ir įgaliotoms įdarbinimo įmonėms taip pat tenka tam tikras vaidmuo.

12 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

Šešta pastraipa

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
Ne vėliau nei ***suėjus 18 mėnesių nedarbo laikotarpio terminui***, užsiregistravusiems ilgalaikiams bedarbiams, nepatenkantiems į Jaunimo garantijų iniciatyvos taikymo sritį, pasiūlyti grįžimo į darbo rinką susitarimą. Į jį turėtų būti įtraukti bent šie elementai: individualus paslaugų pasiūlymas, kuriuo būtų siekiama padėti rasti darbą, ir nuoroda į vieno langelio principu veikiantį subjektą.	***Per*** 18 mėnesių ***nuo*** nedarbo ***pradžios***, užsiregistravusiems ilgalaikiams bedarbiams, nepatenkantiems į Jaunimo garantijų iniciatyvos taikymo sritį, pasiūlyti grįžimo į darbo rinką susitarimą. Į jį turėtų būti įtraukti bent šie elementai: individualus paslaugų pasiūlymas, kuriuo būtų siekiama padėti rasti darbą, ir nuoroda į vieno langelio principu veikiantį subjektą. ***Grįžimo į darbo rinką susitarimas turi būti parengtas veiksmingai bendradarbiaujant su bedarbiu, kad jis pats dalyvautų jį rengiant ir būtų už tai bendrai atsakingas.***

Paaiškinimas

Reikėtų imtis bedarbiui naudingų veiksmų dar iki 12 mėnesių termino (po kurio jis tampa ilgalaikiu bedarbiu). Be to, tikslinga numatyti aktyvesnį jo dalyvavimą nustatant jo profilį ir galimybes siekiant jį labiau įpareigoti priimti galimus mokymo ir darbo pasiūlymus.

13 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Kurti ***darbdavių***, socialinių partnerių, užimtumo tarnybų, valdžios institucijų ir socialinių tarnybų partnerystes, siekiant užtikrinti, kad pasiūlymai tikslingai derėtų su realiais bendrovių ir darbdavių poreikiais.	Kurti socialinių partnerių, užimtumo tarnybų, valdžios institucijų ir socialinių tarnybų partnerystes, siekiant užtikrinti, kad pasiūlymai tikslingai derėtų su realiais bendrovių ir darbdavių poreikiais.

14 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

8 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Pradėti teikti tokias darbdaviams skirtas paslaugas kaip laisvų darbo vietų tikrinimas, įdarbinimo parama, kuravimas ir mokymas darbo vietoje, parama po įdarbinimo, taip siekiant palengvinti ilgalaikių bedarbių profesinę reintegraciją.	Pradėti teikti tokias darbdaviams skirtas paslaugas kaip laisvų darbo vietų tikrinimas, įdarbinimo parama, kuravimas ir mokymas darbo vietoje, parama po įdarbinimo, taip siekiant palengvinti ilgalaikių bedarbių profesinę reintegraciją***, šiuo tikslu kiekvieną kartą, kai tai būtina, vykdant numatytą aktyvią užimtumo politiką, skirtą šiai tikslinei grupei***.

Paaiškinimas

Būtina pabrėžti aktyvios užimtumo politikos svarbą.

15 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

9 punktas. Įrašyti naują punktą:

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
	Reikia stiprinti integruotą struktūrinių fondų naudojimą, pavyzdžiui, susiejant Europos socialinio fondo (ESF) finansuojamus su mokymu susijusius veiksmus ir kitų struktūrinių fondų finansuojamus veiksmus, skirtus skatinti augimą ir inovacijas, ir visų pirma galimybę numatyti paskatas įmonėms, įdarbinančioms ilgalaikius bedarbius; ESF lėšos galėtų būti naudojamos jų mokymui rengti. Valstybės narės ir regionai raginami apsvarstyti galimybę remti institucijas, kurios skatina struktūrinių fondų funkcinės integracijos projektus, prireikus, panaudojant ir veiklos lėšų rezervo išteklius.

Paaiškinimas

Kadangi ilgalaikio bedarbio grąžinimas į darbo rinką savaime yra sudėtingas, būtina kuo geriau pasinaudoti struktūriniais fondais siekiant paremti tokios darbo jėgos paklausą numatant atlygį įmonėms, kurios prisiima įpareigojimus įdarbinti ilgalaikius bedarbius, kurių mokymas galėtų būti finansuojamas ESF lėšomis.

16 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

10 punktas: įterpti naują punktą po „REKOMENDUOJA KOMISIJAI:“

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
	atlikti konkrečiai ilgalaikiams bedarbiams skirtos aktyvios užimtumo politikos ex ante vertinimą ir pasiūlyti nustatyti specialias priemones valstybėse narėse. Be to, daugiau analizuoti aktyvią užimtumo politiką, derinamą su visuomenei naudingo darbo ir pajamų paramos priemonėmis siekiant susieti darbo praktiką ir įgūdžių, kurie gali būti naudingi darbo rinkoje, ugdymą. Aktyvios politikos užimtumo priemones, susijusias su visuomenei naudingu darbu, turėtų valdyti valstybinės užimtumo tarnybos;

Paaiškinimas

Rekomenduojama atlikti aktyvios užimtumo politikos *ex ante* vertinimą. Siekiama stiprinti aktyvios užimtumo politikos priemones tiek jas susiejant su integravimo į darbo rinką sutartimi ir (arba) susitarimu, tiek su galimomis visuomenei naudingo darbo iniciatyvomis norint užtikrinti, kad pasibaigus visuomenei naudingo darbo iniciatyvoms bus įgyta darbo rinkai naudingų profesinių įgūdžių.

17 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

10 punktas: įterpti naują punktą po „REKOMENDUOJA KOMISIJAI:“

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
	Remiantis Sąjungos masto valstybinių užimtumo tarnybų tinklo (sukurto 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 573/2014/ES) pasiūlymais, pateikti rekomendacijų dėl kokybinių ir kiekybinių standartų, kurių visose valstybėse turi laikytis užimtumo tarnybos, taip pat numatyti sukurti Bendrijos fondą, skirtą stiprinti užimtumo tarnybas.

Paaiškinimas

Valstybės narės turėtų struktūruoti nuosavas užimtumo tarnybas, kad galėtų spręsti struktūrinio nedarbo problemas geriau pasinaudodamos ESF lėšomis. Papildomo ciklinio nedarbo problemą būtų galima spręsti pasitelkiant bendrus išteklius, kuriais galėtų pasinaudoti visos valstybės nepriklausomai nuo jų struktūrinio nedarbo lygio. Tai sudarytų galimybę stabilizuoti ciklą, kas vidutinės trukmės ir ilgalaikiu laikotarpiu būtų naudinga visoms valstybėms.

18 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

10 punktas: įterpti naują punktą po „REKOMENDUOJA KOMISIJAI:“

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
	Atskirti struktūrinį nedarbą (jį mažindamos kai kurios valstybės turėtų pasinaudoti nuosavais arba ESF teminio tikslo „Administracinių gebėjimų stiprinimas“ ištekliais) nuo nedarbo intensyvesnio ir ilgalaikio nuosmukio laikotarpiu, kai gerokai išauga nedarbo lygis ir užimtumo tarnyboms tenka spręsti papildomas problemas. ***Raginti valstybes nares, remiantis iš anksto nustatytais standartais kiekybiškai įvertinti poreikius laikinai sustiprinti esamas struktūras siekiant įveikti trumpalaikius sukrėtimus.*** ***Atliekant daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūrą apsvarstyti galimybes padengti papildomas išlaidas. Nustatyti sprendimai turėtų būti taikomi priimant ir įgyvendinant reformas, kurių tikslas padidinti valstybių narių viešųjų ir privačių užimtumo tarnybų veiksmingumą, konkrečiai šaliai skirtose Europos semestro rekomendacijose nurodytais atvejais ir laikantis jose nustatytų gairių.***

19 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

10 punktas: įterpti naują punktą po „REKOMENDUOJA KOMISIJAI:“

Komisijos pasiūlymas	*RK pakeitimas*
	Skatinti ilgalaikio nedarbo bedarbio pašalpų sistemos ir universalesnių skurdo mažinimo veiksmų integraciją, kad tais atvejais, kai nepavyks bedarbio sugrąžinti į darbo rinką ir nebus mokama bedarbio pašalpa, bedarbiui visgi būtų užtikrintos minimalios pajamos (žinoma, jei pasiekta skurdo riba) ir jis bus įpareigotas sutikti laikinai dirbti visuomenei naudingą darbą ir dalyvauti mokyme, kuris padės bedarbiui sugrįžti į darbo rinką ir užtikrins socialinę įtrauktį.

Paaiškinimas

Tais atvejais, kai ilgalaikis bedarbis nesugrįžta į darbo rinką, reikia rasti tinkamus sprendimus siekiant, kad baigus mokėti bedarbio pašalpą jis neatsidurtų atskirties arba skurdo situacijoje; jis taptų našta visuomenei, o kartu kiltų grėsmė socialinei ir ekonominei sanglaudai.

20 pakeitimas

Pasiūlymas dėl rekomendacijos

15 punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*RK pakeitimas*
Po konsultacijų su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, atlikti veiksmų, kurių imtasi remiantis šia rekomendacija, vertinimą ir iki … [treji metai po šios rekomendacijos priėmimo] Tarybai pateikti įgytos patirties ataskaitą.	Po konsultacijų su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, atlikti veiksmų, kurių imtasi remiantis šia rekomendacija, vertinimą, ***visų pirma***: — ***siekiant paremti valstybių narių pastangas modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, siekiant sukurti bendrą draudimo nuo ilgalaikio nedarbo Europos schemą remiantis bendrais ekonominiais ir finansiniais rodikliais,*** — ***be to, tikslinant 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą nustatyti prioritetus, kuriems bus skiriami ES ištekliai, siekiant tiek toliau vykdyti su jaunimo garantijomis susijusius veiksmus, tiek tinkamiau spręsti ilgalaikio nedarbo problemą įgyvendinant specialias iniciatyvas, pavyzdžiui, įsteigti ad hoc fondą (remiantis Jaunimo garantijų iniciatyvos pavyzdžiu sukurti Suaugusiųjų garantijų fondą), skirtą spręsti ilgalaikio nedarbo problemas;*** ir iki … [treji metai po šios rekomendacijos priėmimo] Tarybai pateikti įgytos patirties ataskaitą.

Paaiškinimas

Ilgalaikis nedarbas yra tik vienas iš didesnės, t. y. skurdo problemos, turinčios ypač sunkių ekonominių ir socialinių pasekmių, aspektų. Todėl svarbu, kad rekomendacijoje siūlomi veiksmai apimtų ir paramos skurdo atveju veiksmus; šioje srityje reikia paraginti imtis veiksmų tas šalis, kurios, galbūt, iki šiol jų nevykdo.

II. **POLITINĖS REKOMENDACIJOS**

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS

Preliminarios pastabos

1. pripažindamas būtinybę teikiant pasiūlymą dėl rekomendacijos laikytis subsidiarumo ir proporcingumo principų, palankiai vertina tai, kad dokumente aptariamas ilgalaikis nedarbas atsižvelgiant į jo poveikį ekonomikos ir socialinei sričiai. Kaip nurodoma penkių pirmininkų dokumente („Europos ekonominės ir pinigų sąjungos sukūrimas“), ilgalaikis nedarbas „yra viena iš pagrindinių nelygybės ir socialinės atskirties priežasčių. […] Todėl itin svarbu, kad veiktų veiksmingos darbo rinkos, kurios skatintų aukštą užimtumo lygį ir švelnintų sukrėtimus, nesukeldamos per didelio nedarbo lygio […]“;

2. pažymi, jog svarbu tai, kad pasiūlyme atkreiptas dėmesys į bedarbio grįžimą į darbo rinką pavedant užimtumo tarnyboms pasirūpinti asmeniu ir įtraukti visus verslo ir socialinės srities ir viešojo sektoriaus dalyvius siekiant sudaryti sąlygas jo grįžimui į darbo rinką;

3. pabrėžia dėmesį, skiriamą vieno langelio principu (angl. *one-stop-shop*) grindžiamoje strategijoje nustatytos sistemos valdymo priemonėms;

4. pabrėžia būtinybę spręsti ilgalaikio nedarbo problemą siekiant užtikrinti, kad vietos ekonomika veiktų sklandžiai; pabrėžia, kad ilgalaikis nedarbas nėra tvarus, ir primena, kaip svarbu numatyti gebėjimų poreikius ir suderinti juos su darbo rinkos poreikiais. Vietovėse, kur dideliu mastu įgūdžių paklausa neatitinka pasiūlos arba kuriose jaučiamas reikalingų įgūdžių trūkumas reikėtų gerinti mokymo programas, skirtas tokiems įgūdžiams ugdyti. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bedarbių, migrantų ir prieglobsčio prašytojų kalbų įgūdžiams;

5. pažymi, kad pasiūlymas taip pat turi didelės reikšmės sprendžiant skurdo problemą, kuri dėl ekonomikos krizės ir toliau yra vienas iš sunkiausiai pasiekiamų strategijos „Europa 2020“ tikslų.

Bendrosios pastabos

Pateikdamas bendrąsias pastabas, Komitetas vis dėlto pabrėžia, kad pasiūlyme nepaminėti kai kurie aspektai, visų pirma:

6. pabrėžia, kad būtina siekti, kad valstybinės užimtumo tarnybos taptų veiksmingesnės ir efektyvesnės. rekomendacijoje iš esmės tik siūloma geriau koordinuoti rėmimo veiksmus, kurie, deja, ir toliau tenka atskiroms valstybėms, ir nepakankamai atsižvelgiama į esamus skirtumus – visų pirma problemos masto ir šią problemą sprendžiančių struktūrų finansavimo – kaip jau buvo galima įsitikinti įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą. Todėl daugelyje šalių būtina iš esmės sustiprinti užimtumo tarnybas. Kaip pavyzdį, atspindintį esamus skirtumus, galima paminėti tai, kad užimtumo tarnybų darbuotojų ir dirbančių asmenų santykis Vokietijoje yra 1:400, Prancūzijoje 1:600, Italijoje 1:3 000;

7. todėl rekomenduoja glaudžiau bendradarbiauti su privačiomis užimtumo tarnybomis ir įtraukti laikinojo įdarbinimo įmones tais atvejais, kai valstybinės užimtumo tarnybos negali pakankamai konsultuoti ir padėti ilgalaikiams bedarbiams;

8. siūlo valstybėms narėms ir regionams glaudžiau bendradarbiauti, kad būtų galima kuo veiksmingiau sumažinti ES nedarbo lygį tokio pobūdžio programoms skiriant daugiau dėmesio žiniasklaidoje. Šioje srityje galėtų aktyviai dalyvauti, pavyzdžiui, EURES tinklas surengdamas reklaminę kampaniją televizijoje, internetu arba pasitelkdamas kitas visuomenės informavimo priemones, kad užsienyje darbo ieškantys asmenys turėtų atnaujintą informaciją apie darbo galimybes; todėl rekomenduoja užtikrinti tarptautinį užimtumo ir kitų socialinių tarnybų bendradarbiavimą siekiant veiksmingiau ir greičiau keistis informacija ir duomenimis;

9. pabrėžia, kad svarbu numatyti išteklius, reikalingus įgyvendinti geriausią praktiką. Tai galima padaryti remiantis Sąjungos masto valstybinių užimtumo tarnybų tinklo darbo išvadomis (Sprendimas 573/2014/ES), įvertinant kiek finansinių išteklių reikia, kad visos valstybės galėtų pasiekti nustatytus standartus, ir pasiūlant, kokių veiksmų turėtų imtis kiekviena valstybė, kad pašalintų trūkumus;

10. primena, kad svarbu atskirti struktūrinį nedarbą nuo nedarbo, susijusio su dinamika, kurią lemia ypatinga ekonomikos sąlygų raida. Užimtumo tarnybos (skurtos pirmojo pobūdžio nedarbo problemai spręsti) turėtų būti pasirengusios skubiai prisitaikyti prie papildomų poreikių, kylančių esant ypač nepalankioms ekonomikos sąlygoms. Esamų struktūrų pritaikymui prie šių poreikių lėšas turi skirti valstybės narės kartu pasinaudodamos ir Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) bei Europos socialinio fondo (ESF) lėšomis (Teminis tikslas „Administracinių gebėjimų stiprinimas“). Tikslinant daugiametę finansinę programą galėtų būti vertinamas priemonių poveikis ir nagrinėjamos galimybės imtis būtino ES reikalavimų koregavimo;

11. pabrėžia investicijų į žmogiškąjį kapitalą svarbą; vis dėlto atkreipia dėmesį, kad tai yra ilgalaikės trukmės investicijos, todėl įmonės teikia pirmenybę veikiau jauniems ir neseniai mokslą baigusiems asmenims ir potenciali vyresnio arba vidutinio amžiaus darbo jėga atsiduria nepalankioje padėtyje. Nedarbo problemoms spręsti būtinos skatinimo priemonės, kurios paskatintų vyresnio ir vidutinio amžiaus bedarbius mokytis ir persikvalifikuoti ir kuriomis būtų užtikrinamas įmonių ir viešojo sektoriaus suinteresuotumas įdarbinti šiuos asmenis. Siekiant ilgalaikio nedarbo prevencijos tikslo taip pat svarbu skatinti mokymąsi visą gyvenimą siekiant perkvalifikuoti esamą darbo jėgą ir žemo kvalifikacijos darbuotojus;

12. pabrėžia, kad užimtumo tarnybų modernizavimas padėtų spręsti ne tik ilgalaikio, bet ir trumpalaikio ir jaunimo nedarbo problemas;

13. atkreipia dėmesį, kad pasiūlytas užimtumo tarnybų modernizavimas yra ilgas ir sudėtingas procesas, ypač valstybėse narėse, kuriose šiuo metu veikianti sistema yra nelanksti ir biurokratiška. Individualiems poreikiams pritaikytų informacijos centrų, veikiančių pagal vieno langelio principą, sklandus veikimas labai priklauso nuo susijusių institucijų lankstumo ir tinkamos ir greitos informacijos sklaidos. Šie informacijos centrai gali patys teikti pagalbą parengdami individualiems poreikiams pritaikytus pasiūlymus, tačiau būtina atsižvelgti į tai, kad esant dideliam darbo ieškančių žmonių skaičiui ši užduotis gali tapti didele administracine našta. Vis dėlto šie informacijos centrai privalo turėti tinkamai parengtus darbuotojus, kurie ne tik galėtų informuoti apie esamus pasiūlymus, bet ir įvertinti darbo ieškančiųjų asmenybę ir svarbiausius jų įgūdžius. Todėl ragina valstybes nares nustatant tokius mechanizmus į šiuos veiksnius atsižvelgti;

14. pabrėžia, kad būtina imtis ryžtingesnių veiksmų paklausos srityje, kadangi sumažėjus darbo jėgos paklausai bedarbiui sunku vėl gauti darbą, netgi jei jis dalyvavo individualioje mokymo programoje. Šiuo klausimu Komitetas vertina rekomendacijos nuostatas dėl santykių su darbdaviais stiprinimo, tačiau mano, kad siekiant didinti darbo jėgos paklausą būtų naudinga didesnė struktūrinių fondų integracija. ERPF ir EŽŪFKP, kurių lėšomis finansuojamos įmonės, galinčios pasiūlyti novatoriškus projektus, skirtus didinti sistemos konkurencingumą, dažnai numato galimybę įdarbinti tinkamai parengtus asmenis. Susieti tokius atvejus su ESF finansuojama mokymo veikla galėtų sudaryti sąlygas bedarbių integracijai. Valstybės narės turėtų skatinti integruotai naudotis fondais visų pirma pasitelkiant veiklos lėšų rezervą ir supaprastinant galimybes MVĮ pasinaudoti lėšomis;

15. pabrėžia, kad, atsižvelgiant į tai, kad ilgalaikiam bedarbiui, kuriam nepavyko grįžti į darbo rinką ir kuriam nebemokama bedarbio pašalpa, kyla grėsmė atsidurti atskirties situacijoje, labai svarbu, kad kiekviena šalis numatytų veiksmus skurdo problemai spręsti vadovaudamasi Europos Komisijos gairėmis, kurias ji jau yra nustačiusi 2008 m. spalio 3 d. Komisijos rekomendacijoje dėl iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvios įtraukties (2008/867/EB), kuri vėliau pakartota Komisijos komunikate „Socialinės investicijos į augimą ir socialinę sanglaudą“ (COM(2013) 83 *final*). RK tikisi, kad valstybės narės veiksmingai įgyvendins Europos Komisijos rekomendacijas;

16. be to pabrėžia, kad svarbu nustatyti sąlygą, kad norint gauti paramą skrudo atveju, būtina sutikti laikinai dirbti visuomenei naudingą darbą ir kartu dalyvauti į darbo rinką padėsiančiai sugrįžti mokymo programoje;

17. pabrėžia, kad grąžinimui į darbo rinką skirtas mokymo procesas turėtų būti organizuojamas glaudžiai bendradarbiaujant susijusioms institucijoms, kad valstybės narės galėtų visais lygmenimis pasiekti kuo geresnių rezultatų ir sumažinti profesinę ir socialinę atskirtį, taip pat skurdo lygį. Atkreipia dėmesį į tai, kad tokios priemonės daro teigiamą poveikį, nes skatina dėl ekonominių priežasčių ir didesnių pragyvenimo lėšų į kitą valstybę narę dirbti išvykusius Europos piliečius sugrįžti į jų kilmės šalį. Ekonominė migracija turėtų mažėti, o galimybės vietos darbo rinkoje rasti darbą ir užsitikrinti pragyvenimo lėšas didėti;

18. pabrėžia esminį regionų ir vietos valdžios institucijų vaidmenį, kadangi jos tiesiogiai dalyvauja gerinant užimtumo tarnybų darbą ir daugelyje valstybių narių struktūrinių fondų programavimas ir įgyvendinimas priklauso jų kompetencijos sričiai; Be to, šios vietos ir regionų valdžios institucijos atlieka svarbų vaidmenį organizuojant ir užtikrinant suaugusiųjų profesinį mokymą ir mokymą, nes daugelyje regionų – ir ypač kaimuose – nėra švietimo centrų ir suaugusiems. Vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmuo yra juo labiau svarbus, kadangi šios institucijos turi informaciją apie vietos darbo rinką ir palaiko ryšius su vietos įmonėmis, galinčioms sudaryti sąlygas praktiniam profesiniam mokymuisi. Asmenys, norintys dalyvauti suaugusiems skirtame mokyme arba profesiniame mokyme keletą mėnesių turi vykti į mokymo vietą. Šioms kelionėms reikia papildomų išlaidų, kas bedarbiui, gaunančiam tik nedidelę pašalpą arba negaunančiam jokios išmokos, yra sunki našta;

19. todėl prašo Komisijos rekomendacijoje kuo geriau atsižvelgti į šios problemos regioninį aspektą ir ragina Tarybą įvertinti labai svarbų vaidmenį, kurį gali atlikti šios institucijos didinant užimtumo tarnybų veiksmingumą.

Briuselis, 2016 m. vasario 10 d.

Europos regionų komiteto pirmininkas

Markku MARKKULA